

## การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

### Risk Management in Administrators of Primary Schools used Multigrade Education Teaching Model in Lower Northern Thailand\*

วรกานต์ คนอยู่ (Worakarn Khonyoo)\*\*

คำนิง ทองเกต (Kamnueng Thonggate)\*\*\*

วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (Weeraphan Siririth)\*\*\*

#### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง การวิจัยครั้งนี้ใช้ ประชากรในการวิจัยคือผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้นเขตภาคเหนือตอนล่างปีการศึกษา 2555 จำนวน 150 คน เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถามการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง มีค่าความเที่ยงตรง 0.87 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ( $\mu$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $\sigma$ ) ผลการวิจัยปรากฏว่า สภาพการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมแต่ละด้านมีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกลยุทธ์ และด้านการเงิน ค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และด้านการดำเนินงาน

ปัญหาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง ด้านกลยุทธ์ คือกลยุทธ์ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงและขาดข้อมูลสนับสนุนในการทำกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน คือ บุคลากรทางการศึกษาไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน/ครูจบไม่ตรงสาขาวิชาที่สอน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เอื้ออำนวยต่อการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการเงิน คือ การจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนสื่อและนวัตกรรม สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ คือ สภาพแวดล้อมและเส้นทางการมาปฏิบัติงานของบุคลากรห่างไกลจากสถานศึกษาทำให้เกิดการคมนาคมไม่สะดวกการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาไม่ตรงตามกฎระเบียบคือการทำงานไม่ตรงเวลา

**คำสำคัญ :** การบริหารความเสี่ยง , การสอนแบบคละชั้น

\* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง” หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย

\*\* นักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย (M.Ed in Educational Administration at Graduate School , Chiangrai College)

\*\*\* อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย e-mail: siririth@gmail.com (Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiangrai College)

## Abstract

This research was aimed 1) to study the risk management in administrators of primary school used multigrade education teaching model in Lower Northern Thailand and 2) to study the problem of the risk management in administrators of primary school used multigrade education teaching model in Lower Northern Thailand. The research populations were 150 school administrators under primary school used multigrade education teaching model in Lower Northern Thailand in academic year 2012. The instrument was used the questionnaire with five-level scale included the level of status administration which the reliability is 0.87. The statistics that used to analysis the data were Percentage (%) Mean ( $\mu$ ) and Standard deviation ( $\sigma$ ). The risk management in administrators of primary school used multigrade education teaching model in Lower Northern Thailand showed low-level scale in each aspect. In order to 4 aspects, the strategic and financial aspects were the two first same scales. The principle and operation were in order.

The problems of the risk management in administrators of primary school used multigrade educational teaching model in Low Northern Thailand were the strategy which was not relationship with institution. That meant it could not apply to use real time operating because of lacking of real support information's. As for operations, the school lacked sufficient teachers and the teachers who had still been teaching finished indirect majors for their educations. The financial management did not support the information technology that it was necessary for students. The last aspect was principle that the teachers could not work on time because their residents were far for school.

**Keywords** : Risk Management , Multigrade Education Teaching

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาทุกระดับมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะ การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเนื่องจาก การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ได้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีศักยภาพ รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรมคุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยจะต้องเริ่มจากสถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพตนเอง โดยในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาอันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มี

คุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อให้เด็กไทยเป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุขจะได้อยู่ร่วมกันสร้างสรรค์สังคมให้มั่นคง สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เศรษฐกิจมั่นคง สามารถร่วมมือและแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้อย่างมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกต่อไป

ปัญหาในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนต่ำกว่า 120 คน) เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเนื่องจากโรงเรียนในระดับประถมศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดเล็กในประเทศไทยมีอยู่เป็นจำนวนมากถึง 12,828 แห่ง หรือหนึ่งในสามของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดเล็กเหล่านี้ส่วนใหญ่ขาดความพร้อมในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากปัจจัยหลายประการทั้งด้าน จำนวนครู บุคลากรทางการศึกษา งบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน ฯลฯ ส่งผลให้นักเรียนในโรงเรียนในระดับการศึกษาประถมศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดเล็กขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ก่อให้เกิดปัญหาด้านประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและคุณภาพการศึกษาโดยรวม ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. พบว่าโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดเล็กไม่ได้การรับรองมาตรฐานนั้น โดยมากเป็นโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดเล็กที่อยู่ในชนบทห่างไกล (จาวรณ นาดัน , 2556: 732 - 734)

กมลวรรณ รอดจ่าย (2552: บทคัดย่อ) ได้ผลการติดตามและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับและประเภทต่างๆ ที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดเล็กประสบปัญหาในด้านคุณภาพและ ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ การพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดเล็กนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยทางการบริหาร เช่น ความรู้ ความสามารถของบุคลากร รูปแบบการบริหาร ทรัพยากรและปัจจัยสนับสนุน และความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ และกำหนดรูปแบบและวิธีดำเนินการที่เหมาะสม อันจะทำให้การบริหารจัดการบรรลุเป้าหมาย ซึ่งการพัฒนาประสิทธิภาพโรงเรียน พิจารณาได้จากการใช้ทรัพยากรในการบริหารโรงเรียน ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ การบริหารจัดการ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา จากที่กล่าวมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับยูนิเซฟ ประเทศไทย จึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ ระหว่างปี พ.ศ. 2551-2553 เพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ โดยเสนอแนวทางต่าง ๆ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศทั้ง นำไปปรับใช้ แนวทางหนึ่งตามแผนยุทธศาสตร์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา เขต 1 นำมาใช้คือการจัดการเรียนรู้แบบคลัสต์ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยนักเรียนตั้งแต่ 2 ระดับชั้นขึ้นไปมาเรียนรู้ในห้องเดียวกัน ในลักษณะการบูรณาการ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะเฉพาะทั้งกิจกรรมรวมชั้นและกิจกรรมที่แยกปฏิบัติ เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนหรือกล่าวได้ว่าการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบคลัสต์ เป็นการดำเนินการจัดชั้นเรียนที่นำนักเรียนต่างชั้น ต่างกลุ่มอายุและต่างความสามารถมาเรียนรู้ร่วมกันในห้องเดียวโดยมีครูคนเดียวจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้จึงต้องอาศัยแนวคิดหลักที่สำคัญ ดังนี้ 1) เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน การมีนักเรียนแต่ละชั้นจำนวนน้อยทำให้บรรยากาศในห้องเรียนดูเหงาๆ ไม่สนุกสนาน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มใน

บางโอกาสไม่สามารถทำได้ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เต็มตามศักยภาพ ห้องเรียนแบบคละชั้นเป็นห้องเรียนแบบธรรมชาติที่สอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตปกติและเด็กทุกคนในโรงเรียนก็จะมีครูสอนดูแลได้ตลอดเวลา 3) จัดกลุ่มเด็กที่มีพัฒนาการและระดับความสามารถในการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกันได้ด้วยกัน 4) จัดประสบการณ์ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้จากผู้อื่น

แม้ว่าการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบคละชั้นจะเป็นแนวทางช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กแต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการจัดการกับความเสี่ยงด้านต่างๆหรือเรียกว่าการบริหารความเสี่ยง ความเสี่ยงเป็นเรื่องประกอบกันระหว่างองค์ประกอบอย่างน้อย 2 ส่วน คือ โอกาสที่น่าจะเกิดขึ้นของสิ่งที่ไม่พึงประสงค์กับผลกระทบที่ตามมา ประโยชน์ที่พึงได้รับจากที่องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมซึ่งจะเป็นการสนับสนุนกลยุทธ์และแผนงานช่วยในการบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นมีการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องและขึ้นอยู่กับภาวะควบคุมได้นอกเหนือจากนั้นยังทำให้มีการสื่อสารกันภายในองค์กรเพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นตามมาผล โดยรวมจะช่วยให้องค์กรรู้วิธีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐซึ่งเหตุผลเบื้องต้นที่สนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยงในองค์กรคือการที่ทุกองค์กรต้องพยายามสร้างหรือเพิ่มมูลค่าให้กับผู้มีส่วนได้เสีย แม้ว่าความไม่แน่นอนหลายประการอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กรจะเกิดขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการตัดสินใจ และการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานในองค์กรนั้น (ธนรัตน์ แต้ววัฒนา , 2550: 22)

ในปัจจุบันหน่วยงานราชการได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้กำหนดให้หน่วยงานราชการต่างๆจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามแผนยุทธศาสตร์อันเป็นกลไกในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานราชการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ (นฤมล สอาดโคม, 2550: 4) อีกทั้งสอดคล้องกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบควบคุมภายใน รวมไปถึงสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล สถานศึกษาทุกแห่งจึงจำเป็นต้องจัดทำการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาทุกระดับ เพื่อลดมูลเหตุที่จะเกิดความเสี่ยง ให้ระดับและขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่ยอมรับ ควบคุม ประเมินและตรวจสอบได้อย่างมีระบบโดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักของสถานศึกษาและเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของต้นสังกัด (นฤมล บินหะยืออวัง, 2553: 4)

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดความเสี่ยงให้ควบคุมความเสี่ยงทุกประเภทโดยจำแนกไว้ 4 ประเภท คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงินและความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ นอกจากนี้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้เลือกระดับความสำเร็จของการจัดระบบบริหารความเสี่ยงเป็นหัวข้อการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่ 17 ที่หน่วยงานในสังกัดต้องดำเนินงาน และได้ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบควบคุมภายใน อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะมีนโยบายแจ้งให้สถานศึกษาปฏิบัติการจัดการ

บริหารความเสี่ยงแล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบว่ามีการบริหารความเสี่ยงเพียงบางส่วนบางสถานศึกษาไม่ได้จัดทำการบริหารความเสี่ยงและบางสถานศึกษามีการจัดทำการบริหารความเสี่ยงแต่ไม่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาทั้งหมด

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจและตระหนักถึงความจำเป็นในการศึกษาถึงสภาพ ปัญหาและแนวทางในการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นในสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขตภาคเหนือตอนล่าง และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นของโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดเล็กให้บรรลุถึงความสำเร็จที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร บริบทของสถานศึกษา และเอื้อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการศึกษาในเขตสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขตภาคเหนือตอนล่างต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง

### วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ประชากร** ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2555 จำนวน 150 คน
2. **รูปแบบการวิจัย** ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
3. **ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา**
  - 3.1 ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
  - 3.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพ และปัญหา การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง
4. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

แบบสอบถามการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาที่สอนแบบ  
คละชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended)

## 5. การสร้างเครื่องมือ

5.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับ  
ประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สร้าง  
แบบสอบถาม

5.2 ดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา  
วิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60-  
1.00 จากนั้น นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC และปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหาร  
สถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น ในเขตภาคเหนือตอนบน จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น  
ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ปรากฏว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.87 แสดงว่า  
แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

5.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น แล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

## สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

### 1. สรุปผลการวิจัย

ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ  
ประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 สภาพการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนคละชั้นในเขต  
ภาคเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมและแต่ละด้านมีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้านเรียงลำดับตาม  
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกลยุทธ์ และ ด้านการเงิน ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ( $\mu=2.38$ ) รองลงมา ด้านการ  
ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ( $\mu=2.33$ ) และ ด้านการดำเนินงาน ( $\mu=2.32$ ) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

ด้านกลยุทธ์ ข้อที่มีการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด คือ การจัดทำแผนกลยุทธ์ที่ใช้  
กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ( $\mu=2.61$ ) รองลงมา คือให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ  
กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร ( $\mu=2.51$ ) และข้อที่น้อยที่สุด คือได้รวบรวมข้อมูลผลการประเมินและ  
ข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดทำแผนกลยุทธ์ในอนาคต ( $\mu=2.03$ )

ด้านการดำเนินงาน ข้อที่มีการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูเข้ารับ  
การอบรมด้านเทคนิควิธีการสอนและนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน  
( $\mu=2.53$ ) รองลงมา คือ มีการสำรวจตรวจสอบสภาพความเรียบร้อย สมบูรณ์ของอุปกรณ์ต่างๆในอาคาร เช่น  
สายไฟ ปลั๊กไฟ อุปกรณ์ป้องกันขโมย ฯลฯ ( $\mu=2.49$ ) และข้อที่น้อยที่สุด คือ มีการกำกับตรวจสอบการปฏิบัติ  
หน้าที่ของครูเวรในการดูแลอาคารสถานที่และทรัพย์สินของสถานศึกษา ( $\mu=2.18$ )



ด้านการเงิน ข้อที่มีการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด คือ มีการจัดสรรงบประมาณในรูปแบบคณะกรรมการหรือการมีส่วนร่วม ( $\mu=2.52$ ) รองลงมา คือ จัดสรรงบประมาณโดยยึดวัตถุประสงค์และหรือโครงการเป็นหลัก ( $\mu=2.48$ ) และข้อที่น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการควบคุมให้มีการตรวจสอบใบสำคัญประกอบการเบิกจ่ายเงินก่อนการอนุมัติสั่งจ่าย และมีการควบคุม ตรวจสอบ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การเงินอย่างเคร่งครัด ( $\mu=2.23$ )

ด้านปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อที่มีการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีการแจ้งกฎระเบียบ ข้อบังคับใหม่ๆ ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับกาปฏิบัติงานให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ ทันที สม่าเสมอ ( $\mu=2.43$ ) รองลงมา คือ มีการควบคุม ตรวจสอบ การจัดซื้อและตรวจรับพัสดุ เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ( $\mu=2.42$ ) และข้อที่น้อยที่สุด คือ กำหนดให้ครูจัดทำทะเบียนคุมการใช้วัสดุทุกรายการ ( $\mu=2.17$ )

1.2 ปัญหาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนคณะชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยภาพรวม 4 ด้าน

ด้านกลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง และขาดข้อมูลสนับสนุนในการทำกลยุทธ์

ด้านการดำเนินงาน คือ บุคลากรทางการศึกษาไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ครูไม่จบตรงสาขาวิชาที่สอน การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สะดวก ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เอื้ออำนวยต่อการติดต่อสื่อสาร

ด้านการเงิน คือ การจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนสื่อและนวัตกรรม สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน ไม่เพียงพอ

ด้านปฏิบัติตามกฎระเบียบ คือ สภาพแวดล้อมและความเส้นทางการมาปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งห่างไกลจากสถานศึกษาการคมนาคมไม่สะดวกทำให้เกิดปัญหาการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาไม่ตรงตามกฎระเบียบ คือ การทำงานที่ไม่ตรงเวลา

## 2. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายผลเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

2.1 สภาพการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคณะชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่างโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการดำเนินการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกลยุทธ์และด้านการเงินมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและด้านการดำเนินงานซึ่งสอดคล้องกับของ ธนรัตน์ แต่วัฒนา (2550) ที่ทำการวิจัยเรื่องความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานซึ่งพบว่าทุกขั้นตอน ครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรในการปฏิบัติงาน ว่ามีระบบควบคุมตรวจสอบดีเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2552) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ได้แก่ สภาพแวดล้อม ความปลอดภัย พนักงาน บุคลากร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ภัยธรรมชาติ การดำเนินกิจการ ขณะเดียวกันกรมบัญชีกลางกระทรวงการคลัง กล่าวถึงความเสี่ยงด้านการดำเนินงานว่า เป็นการไม่สามารถปฏิบัติงานได้ทันตามเวลาที่กำหนดภายใต้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไว้แล้ว ซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งเวลา คน เงินและวัสดุ ความเสี่ยงประเภท

นี้คล้ายกับความเสี่ยงด้านระบบการจัดการแต่มีจุดเน้นมากกว่า เช่น จะร่วมมือกันแก้ปัญหาในขั้นตอนสุดท้ายของกำหนดการปฏิบัติงาน เมื่อสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เกิดขึ้น คือ เวลาและทรัพยากรลดน้อยลง

ด้านกลยุทธ์ข้อที่มีการบริหารความเสี่ยงมากที่สุดคือการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารได้รวบรวมข้อมูลผลการประเมิน และข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงจัดทำแผนกลยุทธ์ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ คงจุน (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 ใน 40 ขอบข่ายการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงในการจัดการศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ คือผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ด้านการบริหารงบประมาณคืองบประมาณจำกัด ด้านบริหารงานบุคคลคือความพลัดภัยและขวัญกำลังใจ ด้านบริหารงานทั่วไปคือผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน และได้ใช้กลยุทธ์ในการบริหารทั้ง 4 งาน มีการกระจายอำนาจและสร้างเครือข่ายชุมชนข้อที่ดำเนินการบริหารความเสี่ยงน้อยที่สุดคือ ได้รวบรวมข้อมูลผลการประเมินและข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดทำแผนกลยุทธ์ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล สอาดโหม (2550) กล่าวว่าความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม อันส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีที่มาจากปัจจัยความเสี่ยงภายนอกและปัจจัยความเสี่ยงจากภายในองค์กร

ด้านการดำเนินงานมีการดำเนินการความเสี่ยงน้อย เนื่องจากมีบุคลากรไม่เพียงพอ สอนไม่ตรงสาขาวิชาที่จบมา แต่ละคนรับภาระนอกเหนือการสอนมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวว่า ความเสี่ยงในการแบ่งแยกบุคลากร การมอบหมายหน้าที่ๆเท่าเทียมกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ ทองแจ่ม (2550) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 2 ที่พบว่า ครูมีภาระหน้าที่อื่นนอกจากสอนมากเกินไปครูยังขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ขาดการพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านต่างๆที่เกี่ยวกับวิชาชีพและวิทยาการความรู้ใหม่ๆ ที่ทำให้มีความรู้เพิ่มเติม

ด้านการเงินมีการบริหารความเสี่ยงน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกอบ กุลเกลี้ยง (2550) ที่ทำการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า การคอร์รัปชันยังมีปรากฏในสังคมไทยและในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและมีความสลับซับซ้อนยากแก่การตรวจสอบ เนื่องจากวัฒนธรรมของคนไทยและของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการจัดโครงสร้างสถานศึกษาไม่สอดคล้องต่อภารกิจที่เปลี่ยนไปสู่การกระจายอำนาจและสอดคล้อง วินัย เียงลอ (2552) ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยง พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน พบว่า การใช้เงินที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของภารกิจเกิดจากกิจกรรมเร่งด่วนของการสั่งการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือกิจกรรมใหม่ของชุมชนที่โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม และงานจัดเลี้ยงต่าง ๆ ที่เกิดจากวัฒนธรรมองค์กร โรงเรียนต้องหางบประมาณสนับสนุนจากองค์กรอื่นมากขึ้น



ด้านปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อที่มีการบริหารความเสี่ยงมากที่สุดคือการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารได้วางกฎระเบียบในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ คงจูน (2553) ที่วิจัยเรื่องของการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านนี้ระดับมาก เพราะผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต่อข้าราชการครูในสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษา เกิดความผิดพลาดในด้านนี้เมื่อใดจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง และสอดคล้องกับความเห็นของ ธนรัตน์ แต้วัฒนา (2550) กล่าวว่า เป็นความเสี่ยงด้านนโยบายการปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหรือวางกฎไม่ชัดเจน เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน จึงควรให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงในด้าน การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบระดับมากควบคู่ไปกับการบริหารความเสี่ยงด้านอื่นๆ

## 2.2 ปัญหาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง

ด้านกลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งนี้เนื่องจากขาดข้อมูลจากชุมชนมาสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล สอาดโหม (2550) ที่กล่าวถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม อันส่งผลกระทบต่อกระบวนการวัดผลประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีที่มาจากปัจจัยความเสี่ยงภายนอกและปัจจัยความเสี่ยงจากภายในองค์กร

ด้านการดำเนินงาน คือ กลยุทธ์ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งนี้เนื่องจากขาดข้อมูลจากชุมชนมาสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวว่า ความเสี่ยงในเรื่องการแบ่งแยกบุคลากร การมอบหมายหน้าที่ๆ เท่าเทียมกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ ทองแจ่ม (2550) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ที่พบว่า ครูมีภาระงานหน้าที่อื่นนอกจากสอนมากเกินไป ครูยังขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ขาดการพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพและวิทยาการความรู้ใหม่ๆ ที่ทำให้มีความรู้เพิ่มเติม

ด้านการเงิน คือ กลยุทธ์ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งนี้เนื่องจากขาดข้อมูลจากชุมชนมาสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวว่า งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การจัดสรรไม่เพียงพอ การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกอบ กุลเกลี้ยง (2550) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวว่า การเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่โปร่งใส และการเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณไม่โปร่งใส

ด้านปฏิบัติตามกฎระเบียบ ปัญหาคือ กลยุทธ์ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งนี้เนื่องจากขาดข้อมูลจากชุมชนมาสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2552) ที่วิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับ ประจักษ์ ทองแจ่ม (2550) การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 ที่กล่าวว่า บุคลากรขาดความรู้ในกฎระเบียบและแนวปฏิบัติด้านการเงิน บัญชีและพัสดุ

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรรวบรวมข้อมูลผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดทำแผนกลยุทธ์ในอนาคต และผู้บริหารปฏิบัติตาม ควบคุมและกำกับให้มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดให้อีกทั้งได้มีการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารควร กำกับตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของครูเวรในการดูแลอาคารสถานที่และทรัพย์สิน กำหนดให้ครูจัดทำโครงการสอน และแผนการจัดการเรียนการสอนรู้อย่างสม่ำเสมอในรายวิชาที่สอนทุกภาคเรียนอีกทั้งผู้บริหารมีการประสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและแสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนและมีการนิเทศการทำงานของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่องและนำผลการนิเทศไปพัฒนาปรับปรุงการทำงานของครูและบุคลากร

1.3 ผู้บริหารควรมีการควบคุมให้มีการตรวจสอบใบสำคัญประกอบการเบิกจ่ายเงินก่อนการอนุมัติสั่งจ่าย และมีการควบคุม ตรวจสอบ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การเงินอย่างเคร่งครัด อีกทั้งมีการมีการติดตาม ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนหรือโครงการและความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงินกับผลที่ได้รับ โดยการดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การเบิกจ่าย กำหนดให้ผู้ปฏิบัติทุกฝ่ายปฏิบัติตามระเบียบอย่างรัดกุม

### 2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยในเชิงลึกว่าปัจจัยใดที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น

2.2 ควรศึกษาในเชิงลึกว่าตัวแปรใดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น

2.3 ควรวิจัยและพัฒนาารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้น

### เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ รอดจ่าย. (2552). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิงกาญจน์ คงจูน. (2553). การบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จารุวรรณ นาดัน. (2556). “นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก.” **วารสาร Veridian E-Journal กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. Vol.6 No. 3 (September-December 2013): หน้า 729 – 746.
- ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2552). “การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” **วารสาร Veridian E-Journal**. Vol.2 No. 1 (August 2009): หน้า 33 – 48.
- ธนรัตน์ แต้ววัฒนา. (2550). **คู่มือการบริหารความเสี่ยง**. กรุงเทพฯ:ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นฤมล บินหะยือว้าง. (2553). ความคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นฤมล สอาดโถม. (2550). **การบริหารความเสี่ยง**. กรุงเทพฯ:ฐานการพิมพ์จำกัด.
- ประกอบ กุลเกลี้ยง. (2550). รูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประจักษ์ ทองแจ่ม. (2550). การศึกษาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- วินัย เวียงลอ. (2552). การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของโรงเรียนแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.